

The Holy See

PAPA FRANJO

ANGELUS

*Trg Svetog Petra
Nedjelja, 3. studenoga 2024.*

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, ugodnu vam nedjelju želim!

Evandjelje današnje liturgije (*Mk 12, 28-34*) govori nam o jednoj od mnogih rasprava koje je Isus vodio u jeruzalemskom hramu. Jedan od pismoznanaca pristupi i upita ga: „Koja je zapovijed prva od sviju?“ (r. 28). Isus odgovara spajajući dvije temeljne riječi Mojsijevog zakona: „ljubi Gospodina Boga svojega“ i „ljubi svoga blišnjega“ (r. 30-31).

Pismoznanac pita za „prvu“ od zapovijedi, to jest načelo koje je temelj svega. Židovi su imali mnoge propise i tražili su temelj svega, zapovijed koja bi bila temeljna. Pokušali su se dogovoriti oko toga koja je temeljna i vodili su rasprave, dobre rasprave zato što su tražili istinu. To je pitanje bitno i za nas, za naš život i za put naše vjere. I mi se, naime, ponekad osjećamo izgubljenima u mnogim stvarima i pitamo se: što je, u konačnici, najvažnije od svega? Gdje mogu pronaći središte svoga života, svoje vjere? Isus nam daje odgovor, povezujući dvije zapovijedi koje su glavne: „ljubi Gospodina Boga svojega“ i „ljubi svoga blišnjega“. To je pomalo srž naše vjere.

Svi se trebamo – znamo to – vratiti srcu života i vjere, jer srce je „izvor i korijen svih drugih snagâ, uvjerenjâ, strasti, izborâ“ (*Enc. Dillexit nos, 9*). A Isus nam kaže da je izvor svega ljubav, da nikada ne smijemo odvajati Boga od čovjeka. Svakom učeniku kroz sva vremena Gospodin poručuje: na tvome putu nisu važni vanjski čini, kao što su žrtve paljenice i žrtve (r. 33), nego raspoloženje srca kojim se otvaraš Bogu i svojoj braći u ljubavi. Braćo i sestre, možemo činiti mnogo toga, a da to činimo samo zbog sebe samih i bez ljubavi, i to nije dobro; činiti to rastresena ili zatvorena srca, i

to nije dobro. Sve treba činiti s ljubavlju.

Gospodin kad dođe, pitat će nas o ljubavi: „Kako si ljubio“. Važno je, dakle, u svoje srce duboko usaditi najvažniju zapovijed. A koja je to zapovijed? Ljubi Gospodina Boga svoga i ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga i svaki dan izvršiti ispit savjesti i zapitati se: jesu li ljubav prema Bogu i prema bližnjemu središte mog života? Potiče li me moja molitva Bogu da idem ususret svojoj braći i da ih slobodno ljubim? Prepoznajem li Gospodinovu prisutnost u licima drugih?

Neka nam Djevica Marija, koja je nosila Božji zakon utisnut u svom bezgrješnom srcu, pomogne ljubiti Gospodina i braću.

Nakon Angelusa

Pozdravljam sve vas, Rimljane i hodočasnike iz Italije i drugih zemalja!

Pozdravljam sestre karmelićanke misionarke Duha Svetoga koje slave dvadeset i pet godina svoga svjetovnog sestinstva; pozdravljam vjernike iz Venecije, Pontassievea, Barberino del Mugella, Empolija i Palermo, te Santa Maria alle Fornaci u Rimu, kao i mlade iz Catanzara s njihovim župnim odgojiteljima.

Pozdravljam darivatelje krvi iz Coccaglia (Brescia); i skupinu članova Emergency Roma Sud, koja se zalaže oko toga da doziva u svijest Članak 11 talijanskog Ustava, koji kaže: „Italija odbacuje rat kao sredstvo napada na slobodu drugih naroda i kao sredstvo rješavanja međunarodnih sporova“. Zapamtiti taj članak! Samo naprijed!

I neka se to načelo provodi u cijelom svijetu: neka se zabrani rat i neka se pitanja rješavaju zakonom i pregovorima. Neka oružja utihnu i dà se prostor dijalogu! Molimo za napaćenu Ukrajinu, Palestinu, Izrael, Mjanmar, Južni Sudan.

Nastavimo moliti za Valenciju i druge zajednice u Španjolskoj, koji silno pate u ovim danima. Što činim za narod u Valenciji? Molim? Darujem li što? Razmislite o tom pitanju.

Želim svima ugodnu nedjelju. I ne zaboravite, molim vas, moliti za mene. Dobar tek i doviđenja!